

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKACI
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ
БУХОРО ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ

**МЕХНАТ ВА КАСБ ТАЪЛИМИ
ЎҚИТУВЧИЛАРИНИНГ КАСБИЙ
КОМПЕТЕНТЛИГИНИ
ШАКЛЛАНТИРИШДА ИННОВАЦИОН
ЁНДАШУВЛАР**

Республика илмий-амалий анжумани
материаллари тўплами

2019 йил 17 май

Бухоро – 2019

МУНДАРИЖА

Кириш	О.Х.Хамидов, Сийй	таълим тизимида бўлажак ўқитувчиларнинг тайёрлашда касбий-педагогик компетентлигини шакллантириш
1-ШЎБА. МЕХНАТ ВА КАСБ ТАЪЛИМИ ЎҚИТУВЧИЛАРИНИ ТАЙЁРЛАШДА ИННОВАЦИОН ЁНДАШУВЛАР		
С.Қ.Қаҳҳоров	Таълим тизимида кадрлар тайёрлашнинг инновацион ёндашуви	Бўлажак ўқитувчиларни инновацион филолиятта тайёрлашда педагогика фанини ўқитишни такомиллаштириш
М.А.Жумаева	Мехнат таълими ("Технология") фани о'қитувчиларнинг технологик таълим тизимида такомиллаштириш	Бўлажак касб таълими ўқитувчиларини инновацион филолиятта тайёрлаш муаммолари
М.Х.Шомирзаев, О.Ш.Турсунбаева	Инновацион технологиялар таълим-тарбия жараёнининг самардорлигини ошириш омилли	Интерактивной обучение – как средство активизации познавательной деятельности студентов (на примере начертательной геометрии)
Г.М.Аноркулова, Д.А.Ражабова, М.Э.Маглиева	Инновацион технологиялар таълим-тарбия жараёнининг самардорлигини ошириш омилли	Уқувчи-ёшларни касбга йўналтиришининг инновацион технологиялари
С.Х.Холиқаров	Таълим жараёнида инновацион педагогик технологиялардан фойдаланиш мазмуни	Мақтаб ўқувчиларида халқ хўнарамандчилиги касбларига кизиқишни фанлараро шакллантириш
П.А.Адилов, Н.Ташимов, Ш.Х.Жумабоева	Таълим жараёнида инновацион педагогик технологиялардан фойдаланиш мазмуни	Педагогик олий таълим муассасаларида мехнат ўқитувчиларининг методик тайёрларининг шакллантириш йўллари
Б.К.Хужаев	Таълим жараёнида инновацион педагогик технологиялардан фойдаланиш мазмуни	Ўқитувчиларнинг методик тайёрларининг шакллантириш йўллари
Ж.Э.Пардабоев	Таълим жараёнида инновацион педагогик технологиялардан фойдаланиш мазмуни	Ўқитувчиларнинг методик тайёрларининг шакллантириш йўллари
М.Х.Шомирзаев	Таълим жараёнида инновацион педагогик технологиялардан фойдаланиш мазмуни	Ўқитувчиларнинг методик тайёрларининг шакллантириш йўллари
Ж.О.Баглабаев	Таълим жараёнида инновацион педагогик технологиялардан фойдаланиш мазмуни	Ўқитувчиларнинг методик тайёрларининг шакллантириш йўллари
А.Р.Ю.Ҳайдаров, М.Ҳ.Саидова	Таълим жараёнида инновацион педагогик технологиялардан фойдаланиш мазмуни	Ўқитувчиларнинг методик тайёрларининг шакллантириш йўллари
Р.М.Ҳайдаров, А.П.Холиқарова	Таълим жараёнида инновацион педагогик технологиялардан фойдаланиш мазмуни	Ўқитувчиларнинг методик тайёрларининг шакллантириш йўллари
А.Р.Ю.Ҳайдаров, С.И.Вахитова	Таълим жараёнида инновацион педагогик технологиялардан фойдаланиш мазмуни	Ўқитувчиларнинг методик тайёрларининг шакллантириш йўллари
Ҳ.С.Якубова	Таълим жараёнида инновацион педагогик технологиялардан фойдаланиш мазмуни	Ўқитувчиларнинг методик тайёрларининг шакллантириш йўллари
С.Тосиқов, А.Турсун	Таълим жараёнида инновацион педагогик технологиялардан фойдаланиш мазмуни	Ўқитувчиларнинг методик тайёрларининг шакллантириш йўллари

2-ШЎБА. МЕХНАТ ВА КАСБ ТАЪЛИМИ ЎҚИТУВЧИЛАРИНИНГ КАСБИЙ-ПЕДАГОГИК КОМПЕТЕНТЛИГИНИ МОДЕРНИЗАЦИЯЛАШ

Б.Р.Адилов	Мехнат ва касб таълими ўқитувчиларининг касбий компетентлигини шакллантиришда инновацион ёндашув	51
Э.М.Муҳторов	Психологик компетентлик - врач касбий маҳоратининг муҳим таркибий компоненти	57
Ш.Х.Кулиева	Рақобатбардош мутахассисларнинг касбий-педагогик компетентлигини шакллантиришда ўқув жараёнини модернизациялаш	62
М.Х.Шомирзаев, Р.М.Ҳайдаров	Мехнат таълими дарслари самардорлигини оширишга оид муаммолар	65
О.Х.Узюков	Организация уроков технологии на основании технического конструирования и моделирования	71
Э.И.Рузиев	Мехнат таълими йўналтиришдаги "Халқ хўнарамандчилиги ва бадиний лойихалар" фанидан таълим жараёнини таъкид қилиш	74
А.Р.Ю.Ҳайдаров	Во'таж Касб таълими ва технология фани о'қитувчиларнинг фаоллигини оширишда дастлаштирилган таълим воситалардан фойдаланиш	77
Д.А.Маманов	Касб таълими о'қитувчиларнинг касбий фаоллигини шакллантириш элементлари	80
Ҳ.Х.Каримов	Создание безопасных условий труда на промышленных предприятиях	83
Г.М.Аноркулова, М.Э.Маглиева, Д.Т.Достмухамедова	Умумтаълим мактаблари учун «технология» фани ўқитувчиларини тайёрлашда комплексиявий ёндашув	86
А.Т.Умиров, А.С.Турсунбаева	Халқ ҳунарамандчилигининг амалий жиҳатини о'қитиш	91
С.Ю.Ражабова, Ҳ.С.Якубова	Бўлажак касб таълими ўқитувчиларининг конструкторлик-технологик компетентлигини ривожлантириш методлари	93
О.Р.Ахтамова, Р.А.Ахтамов	Компетентлиги уюндашув йўллари	96
Ш.Н.Муслимов	Модулли-компетентли ёндашув бўлажак ўқитувчиларни касбий-педагогик тайёрларининг такомиллаштириш омилли сифатида	99
А.А.Турсун, С.А.Албашева	Касбий мотивацияни шакллантиришнинг педагогик-психологик хусусиятлари	101

проректори С.К.Кахҳоров ўриндошлик асосида бошқарди. Шу йиллар кафедрда иктидорли талабаларни илмий-таджикот ишларига жалб қилишга эътибор кучайтирилди. Талабалик давридан, 2 курсдан бошлаб илмий-таджикот ишларига жалб қилинган талабалар кейинчалик илмий-таджикот ишларига жалб қилинган диссертацияларини ёқлаш муваффақ бўлдилар (Х.О.Жўраев, Ҳ.Ф.Тўраева). Вазирлик трифи асосида дарслик ва ўқув қўлланмалар яратилган эътибор кучайтирилди. Кафедрада турли йиллар давомида "Физика" кафедраси профессор-ўқитувчилар билан ҳамкорликда қуйилган давлат грантлари бажарилиган.

1. ЎЗР ФАнинг ФА-125-08 рақамли "Паст хароратли қуёш қурилмаларини такомиллаштириш ва уларни иссиқлик физикаси технологияси тавсифларини тадқиқ қилиш" (2008-2009 йй).

2. ЎЗР ФАнинг ФА-19-10 рақамли "Қуёш мева қуритгичларини такомиллаштириш ва уларни иссиқлик-масса илмашинув ва физикавий тавсифларини тадқиқ қилиш" (2010-2011 йй).

3. ИТД-13-036 рақамли "Паст температураларда қуёш қурилмаларини такомиллаштириш ва уларни тадқиқ қилиш" (2009-2011 йй).

4. ИТД-4-01 рақамли "Қуёш энергияси ҳисобига ишловчи паст хароратли қурилмаларни оптимал, такомиллаштирилган вариантларини яратиш, уларнинг иссиқлик-физикавий, техник ва технология тавсифларини тадқиқ қилиш" (2012-2014 йй).

5. Ф2-ФА-0-83921/Ф2-ФА-Ф0383 рақамли "О научные исследования в работе сильно-коррелированных взаимодействий сверх-проводниках и магнитных материалах и расчёт их критических параметров" (2012-2016 йй).

Ушбу грантлар асосида бир нечта оптимал вариантдаги паст хароратли қуёш қурилмаларининг такомиллаштирилган янги қурилмалар яратилди. Бир қанча дарсликлар, ўқув қўлланмалар, услубий қўлланмалар монографиялар, мақолалар чоп қилинди. Муаллифлик гувоҳномалари олиштига эришилди.

Хозирги вақтда «Мехнат тавлими» кафедрасида 7 нафар профессор ўқитувчилар фаолият олиб бормоқда. Шулардан, 2 нафари педагогик фанлари номзоди доцент (Х.О.Жўраев, Ш.Х.Кулиева), 1 нафари техник фанлари номзоди (Ҳ.Ф.Тўраева), 1 нафари физика-математика фанлар бўйича фалсафа доктори (А.А.Тўраев), 1 нафар катта ўқитувчи (М.Н.Каримова), 2 нафар ўқитувчи (А.Х.Солиқова, О.Муҳидова), 3 нафар ўқитувчи (А.Р.Жўраев, Ю.Ю.Жамилов, А.Н.Муртазоев) таниқ докторантурада докторлик диссертациялари устида илмий изланишлар олиб бормоқда.

Кафедра ўзР ФА Педагогика илмий-текшириш институтини, Низомиддин Номиддин Тошкент давлат педагогика университетини, Қарши давлат университети, Термиз давлат университети билан ҳамкорлик шартномалари имзоланган. Кафедрага ёш мутахассисларни жалб қилишга

эътибор қаратилиб, физика-математика фанлари бўйича фалсафа доктори А.А.Тўраев, ўқитувчилар А.Р.Жўраев, Ю.Ю.Жамилов, А.Н.Муртазоев, А.Х.Солиқовалар ишга қабул қилинди.

Кафедра профессор-ўқитувчилари томонидан 01.04.10-“Ярим ўқитувчилар физикаси”, 13.00.02-“Таълим ва тарбия назарияси ва методикаси”, 13.00.05-“Қасб-хунар таълими назарияси ва методикаси” илмий-таджикот ишлари имлани тадқиқот ишлари олиб боришмоқда.

Кейинги 5 йил давомида кафедра аъзолари томонидан Вазирлик трифи асосида дарслик ва ўқув қўлланмалар яратилган эътибор кучайтирилди. Бунинг натижасида кафедра аъзолари 2 та дарслик, 2 та монография, 3 та ўқув қўланма, 2 та пагет, 8 та муаллифлик гувоҳнома, 60 дан ортиқ илмий мақолалар халқаро ва республика миқёсидаги илмий-услубий журналларда нашр эттирилган. Кафедрада профессор-ўқитувчилар томонидан яратилган “Автоматлаштирилган қуёш-мева қуритгич қурилмаси”, “Мужассамлашган қуёш қурилмаси”, “Қуёш энергияси ҳисобига қисқинлардан биомасса олиш қурилмаси”, “Милыуголарни масофадан туриб узагатиш ва қабул қилиш қурилмаси” 2012, 2013, 2014 йилларда ўқазилган “Инновацион гоилар, технологиялар ва илмий халқаро” Республика имаратларида намойиш этилди.

ЎЛАДЖАҚ ЎҚИТУВЧИЛАРНИ ИННОВАЦИОН ФАОЛИЯТГА ТАЙЙАРЛАШДА ПЕДАГОГИКА ФАНИНИ ЎҚИТИШНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШИ

Ш.Ш.Оминов

БухДУ профессори, и.ф.д.

М.А.Жумаева

БухДУ тавниқ докторанти

Ўзбекистон Республикаси “Таълим тўғрисидаги” Қонун ва “Қадрлар тайёрлаш Миллий дастури” ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги “Ўзбекистон Республикасининг янгида ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида”ги ПФ-4947-сон Фармонида кўрсатиб ўтилганидек, ўқув-тарбия мазмуни ва сифатини жаҳон стандартларига даражасига кўтарилти, узлуқсиз таълим тизимини такомиллаштириш, юқсак касбий, маънавий ва ахлоқий талабларга жавоб беришчи юқори маънавий педагог кадрлар тайёрлаш тизимини такомиллаштириш кўзда тутилган.

Бу масалани тўлақонли ҳал этиб, юқсак маънавий-ахлоқий салохиятга эга бўлган инсонларни воқта етказиш, улар илмий дунёқарашини замон талаблари асосида шакллантириш, таълим-тарбиянинг иштиро. Шарқона таълим-тарбия инсонларни маънавий юқсакликка кўтарди, халқни инқилобий, исбсий, маънавий инқилоздан асраб қолди. Шу боис Ўзбек тарбияшунослигининг асосчиларидан бири Абдулла Авлоний “Тарбия бик.

учун ё хаёт-ё мамот, ё нажот-ё халожат, ё саодат-ё фаложат масаласитир”;

деб таълим-тарбияга бундай коксак баҳо бермаган.

Таълим - тарбия педагогиканинг муҳим тушунчаларидир. Таълим ва тарбия бир-бирини тулдириб, қўллаб-қўзғатади, ривожланиб, ёшларни камолот сари даъват этувчи куя хисобланади. Зеро, педагогика ёш авлоднинг тарбиялаш, уларни ўқитиш ва маълумотли қилишнинг қонуниятлари қондалари, шакллари, методлари, усуллари ва воситаларини ўргатувчи фандир.

Тарбия ижтимоий ҳодиса хисобланади. У мамлакатга демократик асосда қуриш, жамият ишлаб чиқариш қуяларини, меҳнат (ақлий ва жисмоний) жараёнларни такомиллаштириш, инсоннинг ўзини, унинг жисмоний ва маънавий қобилиятларини ривожлантиришнинг муҳим омилдир.

Маълум тушунчаларнинг мазмуни, моҳияти, функциялари ҳақида маълумот берувчи “Педагогика” фани бўлажак ўқитувчиларни педагогик касбига илминий-назарий ва методик тайёрлашда муҳим аҳамият касб этади.

Педагогика — таълим-тарбия ҳақидаги фан. Педагогиканинг асосий тушунчалари — тарбия, ўқитиш, ривожлантириш, маълумот ва уларнинг ўзаро алоқаси. Педагогиканинг анъанавий тушунчаси — ўсиб келаятган авлодни тарбиялаш ва ўқитиш.

Педагогика фанининг вазибаларидан келиб чиққан ҳолда унга қўйилади таърифни бериш мумкин: Педагогика таълим — тарбияга оид билмларни мулгарак ҳолда жамлаб, уларни саралаб синновдан ўтказувчи ва бир тартибга келтирувчи, уларни бошқаларга ўргатувчи фандир.

Педагогика фанининг асосий вазибаси бутун дунёдаги маърифат соҳасига тегишли билмларни тушлаб, уларни дидактика қўриғидан ўтказишдир. Дидактика қўриғидан ўтказиш деганда, педагогика тегишли мақола, рисола ва йирик асарлар мазмуни ва моҳиятини дидактика таърифидан талаларга солиштириб қўриш тушунилади. Тадқиқотлар шуни қўрсатадики, чоғ этилаётган педагогикага оид асарларнинг 7-10 фоизи дидактиканинг таърифидан тўғри келар экан. Шунинг учун педагогика фанининг биринчи вазибаси нашрдан чиққан педагогикага оид асарларни дидактика таърифлари билан таққослаб, таҳлил қилишдир. Амалиётчи — ўқитувчи ва педагогларнинг вазибаси педагогик адабиётларни ўз фаолиятида қўр-қўрона қўлайвермасдан, уларга танқидий ёндашиб, дидактика таҳлиладан ўтказиб қўллаш максалда мувофиқдир.

Педагогика фанининг иккинчи вазибаси, муайян асар дидактиканинг барча таърифларига мос келиши маълум бўлгандан кейин, унинг маҳаллий шароитга тўғри келиш - келмаслигини аниқлашдир. Чунки, ҳар қандай ижтимоий воқеяда, шу жумладан таълим-тарбия жараёнида ҳам ҳуки сурувчи қонуниятлар маълум бир ижтимоий шароитнинг объектив борлигини қанчалик тўла ифода этган бўлишига қарамай, бошқа ижтимоий

шароитга тўғри келмаслиги мумкин. Шунинг учун ҳам маорифчи олимлар, таълим-тарбиянинг таърифиди педагогиканинг ҳамма қонуниятларига асосланиб берилган таълим — тарбия усул ва услубларини ўз ҳудудда қайтадан таъриф қилишнинг лозим бўлади.

Педагогика фанининг учинчи ва асосий вазибаси педагогик соҳада педагогиканинг таълимнинг билмларини, дарс беришнинг маълум усули ва услубларини қўришда, таълимнинг режа ва дастурлар асосида қўришнинг бериш ва бу билмларни амалиётда қўллашни ўргатишдир.

XX асрда педагогика тўғрисида шундай тушунча мавжуд эди. Педагогика педагогика предметни қенгайди, чунки янги йўналишлар педагогика педагогика, касбий таълим педагогикаси, ўрта махсус, касб-хўжалиқ педагогикаси, олий таълим педагогикаси.

Педагогика фанининг предмети — ўқитишнинг, таълим — тарбиянинг қонуниятлари, мазмуни, усуллари, воситалари билан таълимнинг, ёшларни, мутахассисларни қуролантирувчи фан.

Педагогика фанида тарбия асосий категория хисобланиб, у жамият ва инсонда ҳар томонлама ривожланган инсонни шакллантиришда муайян таълимнинг ифодалайди. Тарбиянинг илк шакллари ибтидоий жамият шароитида пайдо бўлган. Кенса авлод меҳнат жараёнида орттирган таълимнинг ёш авлодга ўрлаган.

Педагогиканинг фан сифатида шаклланиши ёш авлодни ҳаётга тайёрлаш, улар тарбиясини самарали амалга ошириш эҳтиёжларидан келиб чиққан. Бу эҳтиёж тарбия борасида орттирилган таълимнинг тушунчаларидан келиб чикариш заруратини тақозо этади.

Маълумки, ёшларнинг маънавий-ахлоқий тарбияси олий ўқув қурулган бўлган ўқув-тарбия тизими ёрдамида шакллантирилади. Бу тартибда педагогика фанининг ўқитиши бўлажак касб таълими қурулганлари маънавий-ахлоқий тарбиялаш учун ҳам қатта таълимнинг яратлади. Маълум фан бўйича берилган билмлар ёрдамида ҳар томонлама ривожланиб, камол тошган, фаол ҳаётий манқенини қилишган, оммавий-сиёсий ишларни таълим қила оладиган, ахлоқан пок, имонан баркамол, ақлан теран, ўз ихтисослиги бўйича чуқур назарий-амалий билимга ва маънавий-ахлоқий баркамолликка эга бўлган таълимнинг тарбиялаш учун имкониятлар мавжуд.

«Педагогика» фани бўлажак ўқитувчиларни касбий-педагогик таълимнинг тизимида еткази ўринни эглайди. Ҳозирги даврда педагогика фанини ўқитиш бўлувчи касб таълими ўқитувчиларда педагогик маданиятни ривожлантириш, уларда янги таълимнинг таркиб қилиниши, ўқитувчи-тарбиячи, ёшлар мураббийси вазибаларини ижодий қилиш, умумий таълимнинг таъминлашга йўналтирилган.

Педагогика фанидан ҳар бир бўлувчи ўқитувчилар, қайси фан утаҳассиси бўлиб этиштиридан қатъий назар ўқув-тарбиянинг фаолиятини

мувафакиятга олиб бориш учун зарур бўлган педагогик билимлар кўникмаларнинг умумий ҳажмини, ўқитувчи-мураббийларга хос умумий касбий ва шахсий фахлатларни эъланлашлари лозим. Айни пайтда ўр махсус, касб-Хунар таълими тизимида тайёрланаётган ўқитувчиларни ўзига хос хусусиятлари ҳам мавжуд. Шунга қўра ҳар бир мутахасси ўқитувчи шахси ўзига хос бетақордир ва бу ҳолат ўз навбатида бўлаж ўқитувчиларни педагогикдан тайёрлаш мазмуни, умумий ва ўзига х жихатлари ва алоқадорлиги ўзаро ўйлунишда намён бўлади.

Педагогика фани бўлажак ўқитувчиларнинг умумпедагогик били даражасини кенгайтиради, педагогик меросимизга хурмат биле муносабатда бўлишга ўргатади. Таълим-тарбия назарияси ва амалиёт тарбия ва таълим, унинг ривожланиш жараёни жамиятнинг ижтимоий иктисодий ривожланиши ва ҳар бир тарихий босқичда илмий билимла даражаси билан боғлиқлиги тўғрисида аниқ тасаввур ҳосил қилади. Бўлажак ўқитувчи педагогика курсини ўрганиш давомида бошқа педагог туркум фанлари, педагогик тушунчалар юзасидан фикр юритади ҳам, уларнинг моҳиятини тушуна боради.

Педагогика курсининг дастлабки машғулотларида асосий педагог тушунчалар: тарбия, таълим, ўз-ўзини тарбиялаш ҳақида маълумо берилади. Биз ушбу тушунчаларнинг моҳият-мазмуни билан талабаларни таништирар эканмиз, миллий кадритларимиз асосини ташкил этга диёнат, адолат, инсонийлик, меҳр-мурувват таълим-тарбия мақсул эканлиги ва тарбия ёрдамида ҳаётдаги, меҳнатдаги, санъатдаги турмушдаги тўзалдикни аниқлаш кераклигини тилабалар диққатига, ҳавол қиламиз. «Баркамол инсон тарбиясининг мақсад ва вазифалари» мазмунини ўрганиш жараёнида, дастла, тарбиянинг ижтимоий бекиёс эканлиги унинг тарихий-иктисодий тараккиёт учун аҳамияти бекиёс эканлиги мустақил фикрловчи, ўз-ўзини, ўзлигини, тилини маданиятинини, она юр тарихини чуқур аниқлаган юксак маданиятга шахс-жомил инсон маънавий ахлоқий фахлатнинг бош мезони эканлиги, уни тарбиялаш мустақил ўзбекистон тарбия тизимининг асосий мақсади эканлиги талабалар онглг етказилади. Шунга баркамол инсон тарбиясининг таркибий қисмлар ақлий тарбия, маънавий-ахлоқий тарбия, нафосат, жисмоний, касб-кор в меҳнат, иктисодий, ҳуқуқий, экалогик тарбия тўғрисида, маълумо берилиб, уларнинг ўзлуғисс таълим тизимидати етакчи роли кўрсатилади ва шу асосида маънавий-ахлоқий тарбиянинг муҳим омиллари одамийлик меҳнатсеварлик, ватанпарварлик, инсонпарварлик, адолатпарварлик каб тушунчаларнинг моҳият мазмуни очиб берилади.

Ижтимоий-иктисодий ривожланиш босқичида турган жамиятими хозирги кунда умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-Хунар таълими тизим учун малакали кадрларни тайёрлашни янда яхшилаш муаммосини кўймоқда. Бу эса хозирги вақтда олий ўқуа юрғларига давр талабига жаво берадиган ёш мутахассисларни фақат назарий билимларни чуқур ўрганига ҳолда эмас балки айни вақтда буюк инсоний фахлатларга эга бўлган муомалага кириша оладиган, ўз ишини пухта эгаллаган моҳи

мувафакислар этиб тайёрлашга катта эътибор қаратишни талаб этади. Аниқса, хозирги даврнинг бу талаби бўлажак ўқитувчиларни юксак илмий маҳорат ва техника кўникмалари билан қуролланган, илмий фахлати шахс сифатида тайёрлаш кераклигини яна бир бор таъкидлаб беришмоқда.

Педагогика фани бўлажак ўқитувчиларни педагогик техника ва илмий фахлати назарияси ҳамда амалиёти бўйича билимли, етук малакага эга бўлишларини таъминлайди. Чунки, хозирги замон ўқитувчиси ҳаётимизда илм бераётган туб ўзгаришларнинг асосий иштирокчиларидан бири бўлиб, у кир томонлама етук, чуқур билимга эга бўлган мутахассис, Ватани ва инсонига содиқ, педагогик маҳорат на лақатга эга бўлган, касбий маҳорат иниси бўлиши зарур.

Педагогика таълим-тарбия соҳасидаги тажрибаларни умумлаштиради, тарбиянинг келгусидаги ривожланиш истиқболлари, йўлларини ёритади, тарбиявий йшларнинг шакллари кўрсатиб беради.

Тажрибалар шуни кўрсатмоқдаки, аънавий педагогик фаолият илмийлар миклори ва сифатини орттиришга йўналтирилган. Бошқача қилиб айтганда, яхши ўқу-моддий базга эга бўлиш режа ва дастурларни бажариш мумкин, бироқ таълимнинг самараси паст бўлади. Демак, ўқитувчининг асосий вазифаси тайёр билимларни беришга, талабаларнинг илмий вазифаси эса бу билимларни эслаб қоллишга асосланган, яъни ўқув жараёни талабаларнинг фикрлаш фаолиятини, ижодий тафаккурини ривожлантиришни таъминламайд.

Шу сабабли таълим тизимида ишлаётган ҳар бир ўқитувчи талабалар билан ҳамкорликдаги фаолиятини ташкил қилиши, уларнинг ижодий қобилиятини ривожлантириши учун технологик ҳамкорликни йўлга қўйиши зарур.

Хулоса қилиб айтганда, мамлакатимизда «Таълим тўғрисида»ги қонун на «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури»нинг қабул қилиниши педагогика фанини ўқитишга алоҳида ёндашишни, аниқса, бўлажак ўқитувчиға педагогик технологияларнинг янги ймқониятларини топиш ва амалда қўлиш учун катта эркинлик ва мустақиллик яратиб берди. Бу эса бўлажак касб таълими ўқитувчиларини сифатли тайёрлаш ва уларни маънавий-ахлоқий жиҳатдан баркамол қилиб тарбиялаш учун катта масъулият ҳам юклайди.

Фойдаланилган адабиётлар:

1. Мирзэёев Ш.М. Миллий тараккиёт йўлимизми қатъият билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз (1-жилд). – Тошкент: “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 597 б.
2. Баркамол авлод орузи. Тўшам. Тузувчилар: Ш.Қурбонов, Х. Саидов, Р. Аҳлиддинов. – Тошкент, 1999 йил.
3. Педагогика. А.К.Мунавваров таҳрири остида. Тошкент: Ўқитувчи, 1996.